

v poledním slunci, a tvoří ostrovy Krásy, sladké a zralé, pastvu očí a radost duše.

— Leží země její na poledni, za sedmi vysokými rozervanými romantickými horami. A dojdete jí jen tehdy, když jste dříve přebrodili sentimentální močály plné zimnic a mlh, sentimentální kalné močály s nízkou melancholickou klečí.

— Je země ta pak suchá a slunná.

— Zvláštní akcent pak nad ní leží: akcent stylu.

— Je celá stylisovaná s architekturní grandezdou. Nikde křečí a násilností, uzlů a chumlů, pomatené úpornosti. Snadné a volné je tu všecko a řád a styl jedno jsou jako vůle a myšlenka. Všecko se vyzpívalo v melodii a všecka hmota v typ a formu. Barvy si zamilovaly linie a linie jsou řečí idejí. Perspektiva odevšad na všecko.

Pro memoria

Neznám sice nikoho, jemuž bych byl dlužen výklad nějaký a účet o své posici literární — ale, abych čelil různým legendám a klepům, stůj zde, jednou provždy, přece toto:

1. Píšu a budu snad psát do „Času“, poněvadž je mi dnes realism ze všeho nejbližší. Přišlo to tak jednak delším rozvojem myšlenkovým, z něhož poctivý účet nalezne, koho to zajímá, ve všem, co jsem psal, jednak fakty vnějšími (kronika p. Třebického a všecko, co následovalo), jež jsou také známy.

Všecko, co do „Času“ píšu a napíšu, podepisuju a podepíšu svým jménem.

2. S redaktorem „Času“ p. drem Herbenem měl jsem, jak známo, různé spory, věčné i osobní.¹ V prvních rozcházíme se snad ve mnohém dosud, druhé však odpadly, když jsme se seznali blíže a o nich se dohovořili.

Praha, 6. ledna 1897.

1 - [Viz Kritické projevy 1, str. 185—196 a 425—432; Kritické projevy 2, str. 254—266 a 349—358].